

ДЕЙВИД МОРЕЛ

ЧЕРНО-БЯЛО И ЧЕРВЕНО

Превод от английски: Иван Атанасов, 2001

chitanka.info

Следващите три разказа бяха написани по едно и също време и бяха публикувани заедно през 1985 година като част от поредицата „Нощни видения“. Те имат обща тема — амбицията и тъмната страна на успеха. Всеки от тях се върти около определено занимание — в случая главният герой е разносвач на вестници. Този разказ ми е особено скъп, защото, когато беше на дванадесет, синът ми Мат също си докарваше допълнителни пари, като разнасяше вестници. Двамата с жена ми му давахме достатъчно джобни, но също като приказливото симпатично момче, с което ще се срещнете след малко, той бе решил да бъде предприемач. И понеже маршрутът му изискваше да става сутрин в пет и половина, аз или съпругата ми често го придружавахме. Излизах с Мат още преди да се е развиделило и особено през зимата, той много ценеше помощта ми. Започна да я цени още повече, когато в рамките на една година в съседния град изчезнаха две вестникарчета. Така и не откриха какво е станало с тях. Естествено маршрутът на сина ми си имаше своите напрегнати моменти и една от целите на тази история е да разкрие колко самотен може да се чувства рано сутрин един малък разносвач на вестници. В наши дни тази работа обикновено се върши от възрастни хора с коли. Но ако живеете на едно от малкото места, където все още има вестникарчета, били те момчета или момичета, когато позвънят следващия път на вратата ви, дайте им голям бакшиш.

* * *

Сигурно сте прочели за мен в тазсутрешния вестник. Ако живеете близо до кръстовището на „Бентън“ и „Сънсет“, значи аз съм хлапето, което обикновено ви го носи. Но не и днес, понеже съм в болницата със счупена ръка и нещо, което докторът нарича „фрактура на черепа“. Днес ви го е донесъл моят баща. Да си призная честно, маршрутът ми липсва. Разнасям вестници от деветгодишна възраст, вече три години, и ми е станало навик да ставам сутрин в пет и половина, дори на Коледа и на Нова година. Но ако си мислите, че тази сутрин съм спал до късно, значи се лъжете. Медицинските сестрите ме събудиха по същото време, по което майка ми обикновено ме сбутва да

изпълзя от леглото и ми заръчва да се облека добре, преди да изляза навън с вестниците, защото снежните утрини напоследък са ужасно студени. Трябва да изминете маршрута си пеша, вместо с колело, и това ви отнема половин час повече, особено когато слънцето не бърза да изгрее и е толкова тъмно, че понякога не можете да различите номерата на къщите, ако ви се наложи да търсите адреса на нов абонат.

Един човек на „Гъзет“ минава с камион и оставя вързопа вестници пред вратата на дома ни, а баща ми ги взема оттам и ги нарежда в сака ми, докато се обличам. Често върху тях има картичка с името на нов абонат или на такъв, който не иска да получава повече вестника, и в тези случаи двамата с майка ми трябва да прибавим или задраскаме името в списъка ми и да изчислим колко ми дължи абонатът, особено ако започва или спира да получава „Гъзет“ в средата на седмицата. Да разнасяш вестници е доста сложно, но баща ми казва, че то ще ме научи на бизнес, а и със заработените пари мога да си купувам компактдискове и видеоигри, въпреки че винаги внасям една трета от сумата в банковата си сметка.

Но аз ви разправях за абонатите, които обслужвам. Ще се изненадате, като разберете колко близко може да се чувства едно хлапе с хората, на които разнася вестници. Те стават рано и започват трескаво да се приготвят за работа или с какво там се занимават, и на мен ми се струва, че единственото им удоволствие сутрин е да седнат да закусват и да прочетат във вестника какво се е случило, докато са спали. Един вид да научат клюките. Абонатите зависят от мен и аз никога не съм закъснявал, никога не съм пропускал да им доставя вестника, освен в случаите, когато съм бил болен, и днес, заради това, което ме сполетя вчера. Превързаната рана на главата ми ме сърби, а гипсът на ръката ми е ужасно тежък. Но сестрите са написали по него какви ли не смешки, така че чакам с нетърпение да тръгна пак на училище — докторът каза, че това ще стане след две-три седмици — и да го покажа на всички деца.

Забелязвам разни неща около клиентите си, неща, които няма как да забележите, освен ако не сте разносвач на вестници. Например колко много хора са станали, преди да позвъните на вратата им и са запалили всички лампи в къщите си, понеже предишния ден е имало голям мач, на който са присъствали, слушали са го по радиото или са го гледали по телевизията, но нямат търпение да научат нещо ново за

него. Или като онази къща на улица „Гилби“, пред която смърдеше на мърша, така че в продължение на цяла седмица минавах край нея, като се стараех да не дишам. Въпреки това всеки път ми идеше да повърна. Вонята беше досущ като от гнилите картофи, които мама откри миналия месец в избата. Никой не прибираше вестниците, които оставях, и те продължаваха да се трупат до вратата. Когато разказах това на татко, той погледна някак странно майка ми и каза, че най-добре ще е да отиде да провери дали всичко е наред. Мога да се закълна, че баща ми реши, че може някой да е умрял и предполагам, аз самият съм мислел така, но както се оказа в последствие, вестниците се трупали просто защото хората били заминали на почивка, а миризмата идвала от найлоновите торби с боклук зад къщата, които били забравили да изхвърлят и някакви кучета ги разсипали по земята. Все пак онази воня ме беше изнервила не на шега.

Тук трябва да спомена и семейство Кариган. Господинът изгуби работата си в завода миналото лято, а жена му обича скъпи дрехи и постоянно се карат за пари — чувам крясъците им, като играя с Ралф в съседната къща, или когато минавам да събирам парите за абонамента, и дори в шест часа сутринта, когато им нося вестника. Представете ли си, да станете още преди да се е зазорило само за да се карате с някого? А какво да кажем за стария господин Бланчард? Съпругата му също е стара, освен това е болна от нещо, което мама нарича рак на костите; не съм я виждал поне от два месеца за разлика от господин Бланчард, който винаги е буден, когато слагам вестника под изтривалката им. Виждам го през прозореца на всекидневната, когато лампата в кухнята е светната — седи приведен над масата, обхванал главата си с ръце, а раменете му се тресат. Чувам риданията му дори отвън. Те карат гърлото ми да се свива. Постоянно носи онзи раздърпан стар сив пуловер. Изпитвам съжаление към него — не знам за какво плаче, но вие така, сякаш някой раздира гърдите му.

Да не забравя господин Ланг. Има едно такова подпухнало лице, нашарен с червени капиляри нос и злобни кривогледи очички. Непрекъснато се оплаква от цената на вестника и ме обвинява, че го мамя, като идвам да събирам парите за абонамента по-често от необходимото — което, разбира се, не е вярно. Преди два месеца започна да ме ругае и оттогава ме е страх да ходя там. Татко казва, че се държи така заради уискито и сега взема парите от него вместо мен.

Последния път, като се върна от къщата му, каза, че ако човек опознае господин Ланг, ще разбере, че не е толкова лош, а просто е отчаян от живота си, но на мен не ми пука. Искам баща ми да продължи да взема парите от него вместо мен.

Предполагам, че се уплаших, когато господин Ланг започна да ме ругае, заради онова, което — както и вие сте прочели, — се случи в Гренит Фолс преди два месеца. Става въпрос за изчезналото вестникарче. Родителите му го чакали да се върне от сутрешната неделна обиколка, но като започнали да се обаждат абонати и да питат какво става с вестника им, бащата тръгнал да го търси и намерил сака му с вестници, захвърлен зад някакви храсти на една пресечка от дома им. Сигурно си спомняте как полицаите и съседите започнаха да го издирват, а вестникът, за който работеше, публикува снимката му на първа страница и предложи награда на онзи, който съобщи къде се намира, но така и не го откриха. От полицията заявиха, че момчето вероятно е избягало от къщи, но на мен не ми се вярваше. Навън беше кучешки студ, пък и къде би могло да отиде? Татко ми каза, че прочел как полицията дори допускала, че самите родители може да са му сторили нещо и когато научили това, те така се разгневили, че искали да я съдят. Някакъв човек бе достатъчно жесток да се обади на родителите, че е отвлякъл сина им срещу откуп, но полицаите проследиха обаждането и разбраха, че лъже. Мъжът заяви, че просто се пошегувал, но от вестника разбрах, че шегата щяла да му излезе доста солено.

Гренит Фолс не е много далеч оттук. Според баща ми някой тамошен луд можел лесно да се придвижи с кола до други градове като нашия. Въпреки това нямах намерение да се отказвам от работата си само заради случилото се там. Както вече ви казах, с парите, които припечелвах, всяка събота ходех в търговската част на града и си купувах компактдискове. Но взе да ме присвива под лъжичката. Със сигурност не исках да изчезна като онова момче. Достатъчно съм голям да знам какви перверзии вършат разни психопати с хлапетата. Така че следващите няколко сутрини баща ми ме придружаваше по маршрута, а когато започнах да го обикалям отново сам, носех със себе си фенерче и бях много бърз, повярвайте ми. Представете си само — навън е тъмно, вятърът фучи в храстите зад вас, а наоколо няма никой, когото да извикате на помощ. Но когато измина месец, без да се случи

нищо, аз се поуспокоих и дори се засрамах, защото се бях поддал на страха като малко дете. Върнах се към старите си привычки — пак разнасях вестниците полузаспал и си мечтаех за любимия портокалов сок, който мама приготвяше за мен всяка сутрин и който ме очакваше у дома, като се върна от обиколката си. Вкъщи прочитах комикса в „Гъзет“, после лягах да поспя още един час, докато стане време за училище. След като си бил навън на снега, няма нищо по-хубаво от това да се сгушиш отново под топлите одеяла.

Преди три седмици изчезна друго вестникарче, този път тук, в Кроуел, и вие сигурно си спомняте как съседите го търсеха, снимката му бе на първа страница в „Гъзет“ и родителите му предложиха награда, но така и не го откриха, намериха само сака с вестници, захвърлен в някакви храсти както в Гренит Фолс. Полицаяте казаха, че случаите били сходни. Почеркът бил идентичен. По дяволите, не е необходимо да си завършил полицейско училище, за да стигнеш до извода, че двете момчета бяха изчезнали по един и същ начин. Едното може и да е избягало от къщи, но не и двете, не и в този сняг.

О, да, това е нещо, което забравих да спомена. И двата пъти, когато изчезнаха хлапетата, валеше много силен сняг и нямаше никакви следи, освен тези на съседите, които ги бяха търсили. А нито едно дете няма да избяга по време на снежна буря, от мен да го знаете. Ние, останалите вестникарчета, едва не вдигнахме стачка, както се изрази татко. В действителност родителите ни бяха тези, които не желаеха да разнасяме повече вестници. Те поискаха полицейска охрана за нас, но от полицията казаха, че излишно се тревожели, че не трябвало да се паникьосват, освен това не разполагали с достатъчно хора, които да бдят над всяко вестникарче. От „Гъзет“ заявиха, че ако се откажем от работата си, вестникът щял да фалира. Те помолиха родителите ни да ни пазят и ни накараха да подпишем договор, според който щяха да ни удържат по седемдесет и пет цента на месец, за да може вестникът да ни застрахова срещу евентуална злополука, която може да ни се случи, докато обикаляме абонатите си.

Това още повече ядоса баща ми. Той ми нареди да се откажа и аз почти бях готов да го направя, но не можех да спра да мисля за парите, които обичах да харча в съботните дни. Татко заяви, че направо съм роден капиталист и като порасна, навярно ще гласувам за републиканците, каквото и да означава това, но аз му напомних, че на

миналогодишния маратон за шестокласници бях спечелил медал и се обзалагам, че мога да бягам по-бързо от всеки перверзник. Той се засмя, поклати глава и каза, че ще излиза с мен всяка сутрин, но лицето на мама имаше такова изражение, сякаш всеки момент щеше да заплаче. Предполагам, че майките са си такива, винаги се притесняват. За по-голяма убедителност добавих, че всъщност трябва да се безпокоя само ако вали сняг. Защото и двете хлапета бяха изчезнали по време на снежна виелица. Баща ми каза, че това звучало смислено, но мама само промърмори „ще видим“, а ако сте малки като мен, знаете, че когато попитате майките си дали може да останете да спите у свой приятел и те кажат „ще видим“, това означава „не“.

Оказа се, че греша. На следващата сутрин баща ми дойде с мен на обиколката. Бе една от онези мразовити утрини, когато снегът скърца под ботушите ви и въздухът е толкова кристален, че можете да чуете бръмченето от двигателя на кола, която потегля на три пресечки от вас. Бях убеден, че никой перверзник не може да се промъкне безшумно до мен, пък и нали баща ми ме придружаваше, както бащите на всички останали вестникарчета. Въпреки това всяка сутрин ставах от леглото с молитва да не вали сняг и често се оказваше, че през нощта е валило, но вече е спряло, а когато поглеждах през прозореца и виждах ясно къщата отсреща, имах чувството, че някой е свалил от гърдите ми въжена примка.

И така, двамата с баща ми продължихме да ставаме в пет и половина и да разнасяме вестниците, докато един ден той не се разболя от грип и трябваше да ме придружи мама. Да знаете само колко бе нервна, предполагам, дори повече и от мен. Трябваше да ни видите как бързахме да завършим обиколката, като през цялото време се оглеждахме през рамо. Господин Кариган се караше с жена си както обикновено, господин Бланчард плачеше за съпругата си, а когато отвори вратата да вземе вестника си, господин Ланг държеше бутилка бира и ме уплаши до смърт. За малко да си подмокрят панталоните, честна дума. Той ми предложи да вляза и да се постопя, но аз отстъпих назад с думите: „Не, господин Ланг, не, благодаря ви“, като махах с ръце и клатех глава. Съвсем забравих, че зад мен има стълби. Обзалагам се, че ако ги бе изринал, щях да си счупя ръката още тогава. Но той не беше и когато се прекатурих надолу по тях, паднах на меко в

снега. Господин Ланг се опита да ми помогне, но аз скочих на крака и избягах.

А когато се събудих миналата неделя и чух воя на вятъра, още преди да съм станал, разбрах, че навън вали сняг. Сърцето ми се сви. Едва намерих сили да изпъля от леглото. Устата ми се изпълни със стомашен сок. Не можех да видя къщата отсреща. Снегът бе толкова силен и гъст, че не можех да видя дори клена в предния ни двор. Все още затоплен от леглото, потръпнах от студ, сякаш се намирах навън и вятърът ме пронизваше през пижамата. Хич не ми се излизаше, но знаех, че това щеше да бъде поводът, от който майка ми се нуждаеше, за да ме принуди да се откажа, и събрах смелост. Облякох се много бързо, нахлузих дълги долни гащи и всичко останало, както се полага, отгоре надянах палтото си, което вече едва ми ставаше, ръкавиците и скиорската маска, и този път не ме придружи само татко или мама, ами и двамата, и мога да ви кажа, че бяха също толкова изплашени, колкото се чувствах и аз.

Всичко мина благополучно. Разнесохме вестниците, върнахме се вкъщи и пихме горещ шоколад. Бузите и на трима ни се зачервиха, легнахме да поспим още малко и когато се събудихме, баща ми пусна радиото. Предполагам, досещате се какво чухме. Тук, в Кроуел, беше изчезнало още едно вестникарче. При сходни обстоятелства. С него изчезналите момчета ставаха три, две от които от нашия град, и трите по време на снеговалеж.

Виелицата не стихна и този път бяха затрупани дори следите на полицаите и съседите, които тръгнаха да го търсят. Така и не намериха сака с вестници. Двама от участниците в издирването бяха откарани в болницата поради измръзване. Липсващото момче не беше от нашия квартал, но въпреки това баща ми се включи в търсенето. Улиците бяха непроходими за автомобили и той трябваше да тръгне пеша. Когато се върна по мръкнало с побеляла от сняг шуба, каза, че навън било ужасно. Не можеше да се стопли. Седеше прегърбен пред камината, хвърляше вътре цепеници, разтриваше посинелите си от студ ръце и трепереше. Мама му носеше чаша след чаша с някаква димяща напитка, която наричаше горещ пунш, и след час татко се отпусна назад и захърка. Наложих двамата с майка да го заведем до леглото. После отново слязохме долу, седнахме във всекидневната и тя ми каза, че трябва да спра с разнасянето на вестници.

Не се опитах да споря. В Кроуел живеят четирийсет хиляди души. Ако приемем, че три четвърти от тях са абонирани за вестника и повечето разносвачи имат по четирийсет абоната, това прави седемстотин и петдесет вестникарчета. Пресметнах го на джобния калкулатор на баща ми. Сигурно ще се изненадате — толкова много разносвачи на вестници! — ако самите вие не сте такива. Но ако обикаляте улиците в пет и половина сутринта като мен, ще срещнете много от нас. Почти на всеки ъгъл ще видите хлапе, което върви по алеята към нечия къща и оставя вестник пред вратата. Като не броим момчето от Гренит Фолс, излиза, че са изчезнали две вестникарчета от седемстотин и петдесет. Този факт би трябвало да наклони везните в моя полза, но аз смятах, а и майка ми бе на същото мнение, че наличието на толкова много разносвачи на вестници просто предлага по-голям избор на маниака. Обичах да играя на видеоигри и всичко останало, но не си заслужавах за парите, които получавах, да изчезна като другите момчета със захвърлен зад някакви храсти сак, където впрочем откриха и този на третото хлапе, когато спря да вали сняг. След като помогнахме на татко да си легне, мама погледна през прозореца на всекидневната и някак странно изхълца. Отидох до нея и видях къщата отсреща, цялата покрита със сняг, който блестеше под светлината на уличната лампа. При други обстоятелства тази гледка щеше да ми действа успокояващо, като пейзаж от коледна картичка. Но сега изпитах отвращение, сякаш чувствах, че под цялата тази белота се крие нещо грозно. Чух как майка ми включи газовата печка. Топлият въздух пропълзя под крачолите на пижамата ми. Въпреки това потръпнах.

И така, реших да спра с разнасянето на вестници. Но както казва татко, всеки от нас има в себе си нещо, наречено биологичен часовник. Дължи се на стереотипа. Благодарение на него знаете, без да сте погледнали часовника на ръката си, че всеки миг ще започне любимата ви телевизионна програма или че е крайно време да се прибирате вкъщи, защото вечерята е готова. Така че въпреки решението си, на следващата сутрин се събудих както обикновено в пет и половина, и то без помощта на мама. Казах си, че трябва да побързам със ставането. След това се сетих, че вече няма да разнасям вестници. Отпуснах се обратно в леглото и се опитах да заспя отново, но непрекъснато поглеждах към дигиталния будилник, който мама и татко ми подариха

миналата Коледа, и виждах как червените цифри се сменят. 5:40. После 5:45. Започнах да се чувствам ужасно виновен, все едно съм направил нещо лошо. Измъкнах се от леглото, дръпнах пердето на прозореца и се взрях в тъмнината към мястото, където затрупаната със сняг алея пред къщата ни се вливаше в улицата. Веднага забелязах следите, оставени от камиона на човека от „Гъзет“, който бе свалил моя вързоп с вестници. Самият вързоп лежеше на алеята, потънал дълбоко в снега. Беше сложен в найлонов чувал, за да не се мокри — голяма черна фигура на фона на безкрайната белота.

Не можех да откъсна очи от него. Вчера беше неделя и редакцията на „Гъзет“ не работеше. А в понеделник отворяше едва след осем, така че не бях успял да ги уведомя, че се отказвам. Представих си как абонатите ми стават с намерението да прочетат днешния си вестник, докато закусват, но той не ги очаква пред вратите им. После си помислих за всичките четирийсет обаждания, които скоро щяхме да получим, за ядосаните хора, които щяха да питат какво става с вестника им. Колкото повече мислех за това, толкова по-зле се чувствах; накрая се сетих за думите на баща ми: „Има само един начин да се свърши една работа и той е правилният.“ Нахлузих дънките, пуловера и шубата. Събудих баща ми, чието лице ми се стори някак остаряло, навярно заради тежкия ден, който бе изкарал вчера в бурята. Казах му, че трябва да разнесе вестниците, а той примигна, след това кимна със стиснати устни, сякаш не бе съгласен, но ме разбираше.

Както и очаквах, майка ми вдигна голяма врява, но татко се облече и излезе с мен. Не бях сигурен от какво се разтреперах повече — от студ или от страх. Все пак не валеше сняг и въпреки че продължих да треперя, знаех, че всичко ще бъде наред. Разбързахме се. Бяхме тръгнали с половин час закъснение, но доставихме вестника пред вратата на всеки абонат, без да видим следи от гуми на алеите, които да подсказват, че някой от тях вече е отишъл на работа. Заварихме двама от клиентите да ринат снега пред къщите си, като пуфтяха, а от устите им излизаше пара; и двамата изглеждаха радостни, че ме виждат, сякаш се бяха опасявали, че няма да си получат вестника, но ета на — аз пристигах както винаги. Усмивнаха се и ми обещаха, че когато дойда следващия път да си прибера парите, ще ми дадат бакшиш и аз отвърнах на усмивките им. От думите им изведнъж ми стана топло. Дори господин Ланг, с когото обикновено

трудно се погаждам, излезе и ме потупа по гърба така, както понякога ме потупва треньорът в училище. С баща ми направихме обиколката по-бързо от всякога и когато се прибрахме вкъщи, мама ни посрещна с палачинки и горещ сироп. Мисля, че никога не съм бил по-гладен. Татко дори ми сипа малко кафе. Надигнах чашата, горещата пара ме блъсна в носа, сръбнах и горчивият му вкус ми хареса. Той чукна чашата ми със своята и изведнъж изпитах усещането, че през нощта съм пораснал. Никога не съм се чувствал по-горд и дори майка призна, че сме постъпили правилно.

Но това не промени нещата. В осем часа, точно преди да тръгна за училище, мама се обади във вестника и им съобщи, че се отказвам. Когато излязох навън, почувствах облекчение, сякаш някакъв товар бе паднал от гърба ми, но усещането не продължи дълго. Оставаше ми една пресечка до училище, когато стомахът ми се сви и взе да ме гложди мисълта, че съм изгубил нещо, както когато свършва сезонът по лека атлетика или пропускам да гледам филм, който много съм държал да видя. Смешно е как понякога човек се привързва към разни неща, дори към работата си, която не е за развлечение, нали затова се нарича работа, но на мен ми харесваше да разнасям вестници, да печеля пари и всичко останало и мога да ви кажа, че тогава усетих празнота, защото повече нямаше да го върша.

През цялата сутрин не можах да се съсредоточа върху думите на учителката си. Тя се поинтересува дали не съм болен, но аз ѝ отвърнах, че просто съм изморен, че съжалявам и че няма да се повтори. Опитах се да внимавам повече, а когато се прибрах по обяд, майка ми каза, че се обадили от вестника да питат дали имаме нещо против да изпратят някой, който да поговори довечера с нас във връзка с моето решение. Тя се помъчила да им откаже, но те били толкова настоятелни, че в крайна сметка се съгласила. Изядох набързо хамбургера си, измъчван от любопитство и поласкан от оказаното ми внимание.

Това бе най-дългият следобед в живота ми. След училище не ми се излизаше с момчетата. Останах си вкъщи, играх на видеоигри и периодично поглеждах часовника на видеото. Баща ми се върна от работа малко след пет. Тъкмо си отваряше кутия бира и на вратата се позвъни. Не знам защо, но когато отиде да отвори, мускулите на ръцете ми се стегнаха болезнено. Беше Шерън от вестника. Точно тя дойде у нас и ми обясни какъв ще бъде маршрутът ми, когато започнах да

работя за „Гъзет“. После често се отбиваше да ми носи допълнителните квитанции, за да изчисля калко ми дължат абонатите. Пак тя ми донесе билетите за кино на стойност петдесет долара, които бях спечелил, понеже от всички куриери в града бях убедил най-голям брой хора в квартала си да се абонират за сутрешното издание на „Гъзет“ вместо, или в добавка към „Кроникъл“, който се издава в Гренит Фолс и е вечерен вестник, но вие сигурно знаете това.

Шерън е по-млада от майка ми. Носи косата си на конска опашка, има розови бузи и ми напомня на една стажантка, която кара практиката си в нашето училище, като помага на учителка ни. Шерън винаги говори повече с мен, отколкото с родителите ми и ме кара да се чувствам по-голям и по-специален. Постоянно се усмихва и ми повтаря, че съм най-добрият ѝ разносвач на вестници. Но този понеделник не се усмихваше. Изглеждаше така, сякаш не бе спала цяла нощ и страните ѝ бяха бледи. Тя каза, че толкова много разносвачи били напуснали работа и никой не проявявал желание да заеме местата им, че в редакцията се разтревожили да не би вестникът да фалира. Шефът ѝ заръчал да обиколи всички отказали се вестникарчета и да им предложи по три долара допълнително на седмица, ако се съгласят да се върнат на работа. Преди да отговоря каквото и да било, майка ми каза „не“. Но Шерън сякаш не я чу. Допълни, че в дните, в които вали сняг, вестникът нямало да се разнася. Баща ми одобри тази идея, но мама продължи да клати отрицателно глава. Тогава Шерън помоли да ѝ дадем няколко дни да ми потърси заместник, въпреки че това нямало да е лека задача, защото аз съм бил просто незаменим, и от тези думи сърцето ми се разтуптя от радост. Само една седмица, настоя Шерън. Ако не успеела да ми открие заместник до следващия понеделник, тогава съм можел да напусна и тя нямало да ни безпокои повече. Поне да ѝ дадем шанс — гласът ѝ стана приглушен, — защото шефът ѝ казал, че ако не намери разносвачи за вестника, ще я уволни.

Очите ѝ изглеждаха влажни, сякаш не беше в стаята, а навън, навън, навън. Изведнъж се почувствах като гадняр, защото съм предал доверието ѝ. Прииска ми се да потъна вдън земя. Не смеех да я погледна. За първи път Шерън обръщаше повече внимание на родителите ми, отколкото на мен, като примигваше ту към татко, ту към мама и ги гледаше умолително. Накрая майка ми въздъхна дълбоко и продължително, сякаш беше уморена. Каза, че двамата с

баща ми трябвало да обсъдят това и те отидоха в кухнята, а аз се постарях да не поглеждам към Шерън, докато ги слушах как си шептят. Когато се върнаха, майка ми даде съгласието си, но само за една седмица, докато ми намерят заместник, и нито ден повече. Ако през това време заваляло сняг, нямало да разнасям вестниците. Шерън едва не се разплака от облекчение. Благодари милион пъти, а когато си тръгна, мама каза, че се надява да не сме допуснали грешка, но аз бях сигурен, че не сме. Тогава разбрах какво ме бе разтревожило сутринта — не това, че щях да спра да бъда куриер, а че щях да го направя толкова внезапно, без да съм сигурен, че абонатите ми ще продължат да получават вестника си, и без да съм се сбогувал с тях. Те щяха да ми липсват. Наистина е смешно как човек се привързва към работата си.

На следващата сутрин не се чувствах особено нервен, защото бях щастлив, че пак ще правя обиколката си, макар и само още няколко дни. Това бе един от последните пъти, когато щях да видя къщите на моите абонати толкова рано сутринта, затова се опитах да запомня какво е да носиш вестника на семейство Кариган, които постоянно се карат, на господин Бланчард, който винаги плаче за жена си, на господин Ланг, който вечно пие бира на закуска. През онзи вторник татко ми помагаше и не беше единственият, който бе решил да придружи детето си по маршрута. Никога не бях виждал толкова много хора в този ранен час и в студения въздух техните приглушени разговори и скърцането на ботушите им се чуваха така отчетливо, както светлината на уличните лампи се отразяваше в преспите сняг. Не се случи нищо, въпреки това полицаите продължаваха да издирват изчезналото момче. В сряда отново не се случи нищо. Всъщност до събота нещата се върнаха към нормалния си ход. Не валя през нито една от утрините и баща ми каза, че хората имат ужасно къса памет, защото чухме, че повечето вестникарчетата са се върнали на работа и много нови хлапета са поискали да поемат свободните маршрути. И аз самият вече не се страхувах. Тъкмо обратното — през цялото време си мислех как с всеки изминат ден понеделник все повече приближава и се чудех дали няма да мога да убедя майка да продължа и занапред да разнасям вестници.

В събота времето отново бе ясно. Когато влезе вкъщи, нарамил вързоп вестници, баща ми каза, че навън изобщо не било студено. Погледнах през кухненския прозорец към термометъра, закачен на

стената отвън, върху който падаше светлината от лампата. Червеното стълбче стигаше почти до нулата. Скиорската маска нямаше да ми трябва, но за всеки случай си взех ръкавиците, натъпкахме с татко вестниците в сака ми и излязохме. Въздухът беше свеж, но по-топъл от обичайното и скоро започнах да се потя. Обиколихме къщите на улица „Бентън“, после тези на „Сънсет“ и тръгнахме по „Гилби“. Това е най-трудната част от маршрута, защото улицата е дълга и се изкачва по стръмен хълм. През лятото винаги се запъхтявам, докато стигна с колелото до върха му, а през зимата трябва да си почивам през една минута заради тежкото палто и ботушите. Татко пое едната страна на улицата, а аз другата. Така щяхме да свършим работата два пъти по-бързо, а и уличните лампи светеха достатъчно силно, за да ме държи под око. Но тази сутрин имаше картичка с името на нов абонат и той не можеше да открие номера на къщата. Продължих да разнасям вестниците нагоре по хълма и неусетно стигнах до върха му. Погледнах назад и видях баща ми като сянка в долния край на улицата.

Понеже не валеше сняг, реших, че няма смисъл да го чакам и продължих по маршрута. Следващият ми клиент живееше от другата страна на хълма, на улица „Кросридж“. Ако разнасяте вестниците с кола, ще трябва да се върнете обратно по „Гилби“, после да изминете една пресечка, за да стигнете до „Кросридж“ и да се изкачите по дългия път пак до върха на хълма. Но ако се придвижвате с колело или пеша, можете да минете направо през двора на един от моите абонати; така направих и аз.

Доставих вестника и тръгнах, ала внезапно се вцепених от страх, защото започнаха да прехвърчат снежинки. От време на време бях поглеждал към тъмното небе. Нямаше луна, но звездите блестяха ярко и успокоително. Погледнах отново и този път не ги съзрях. Видях само гъсти черни облаци. Видях ги, въпреки че беше тъмно, кълна се. Те се влачеха бавно, на моменти се усукваха или набъбваха, сякаш вътре в тях нещо се блъскаше и се мъчеше да излезе на свобода. Снежинките се уголемиха. Трябваше да се сетя какво сме учили в училище — температурата около нулата е идеална за снеговалеж. Краката ми отмаляха. Взех да се препъвам от страх. Затичах се, но загубих равновесие и едва не паднах. Снегът се усили. Вече не можех да видя облаците. Валеше толкова силно, че не виждах дори къщите от другата страна на улицата. Изви се пронизващ вятър. Бузите ми запламтяха

болезнено, но не от горещина. От студ. Допреди малко свеж и сравнително топъл, въздухът сега бе мразовит, вятърът бръснеше, снежинките падаха от небето като леденостудени късчета стъкло.

Обърнах се и се заоглеждах за татко, но не можах да видя дори околните къщи. Вятърът пращаше снега с такава ярост в лицето ми, че непрекъснато мигах и очите ми се напълниха със сълзи. Избърсах ги с ръкавиците, но това замъгли още повече погледа ми. Снежинките замръзваха по бузите и косата ми. Изстенах, като се проклинах, че не съм взел скиорската си маска. Воят на вятъра стана още по-злокобен. Опитвах се да извикам татко, но проклетият сняг навря думите обратно в устата ми. Вече не можех да различа тротоара. Не виждах дори ръкавиците пред лицето си. Пред очите ми се спускаше само една подвижна бяла завеса. Макар да бях премръзнал до мозъка на костите си, стомахът ми гореше. Ала колкото по-горещ го усещах, толкова по-силно треперех. Извиках още веднъж и хукнах панически да търся баща ми.

Не знаех къде се намирам, докато не налетях върху оградата на господин Кариган. Тя е с остри метални шипове, същински копия. Когато се блъснах в нея, един от шиповете ѝ ме ръгна в гърдите. Усетих бодването дори през ватата на палтото си. Ударът ми изкара въздуха. Проснах се по гръб в една преспа и започнах да се боря да се изправа, но колкото повече усилия полагах, толкова по-дълбоко затъвах, сякаш се намирах в плаващи пясъци; тежкият сак с вестници ме дърпаше надолу, а снегът продължаваше да се трупа върху мен. Влезе ми във врата като някаква ледено студена ръка. Изгарящият му допир ме накара да подскоча с писък, който воят на вятъра заглуши; вече бях на крака, но в мрака около мен виждах само вихрушка от снежинки.

Побягнах отново, но изглежда, бях поел в грешна посока, защото нищо не бе на мястото, където би трябвало да бъде. Невидими храсти шибаха лицето ми. Блъснах се в едно дърво; сигурно тогава съм си счупил носа, но не съм усетил, защото бях прекалено изплашен. Продължих да тичам, като не преставах да викам татко, и понеже вече не се блъсках в нищо, реших, че се намирам на улицата, но сега знам, че съм бил в празния парцел до къщата на господин Кариган. Там някой бе изкопал основите на нова къща и земята изведнъж изчезна под краката ми. Стори ми се, че падам цяла вечност, а когато се

плъснах на дъното, от силата на удара си прехапах устната. Трябва да видите шевовете. Чувал съм баща ми да казва, че когато на човек му се случи нещо ужасно, отначало не усещал болка заради шока; тя идвала по-късно. Сигурно и при мен е било така, защото въпреки наранените си гърди, нос и устна, когато се изправих, в главата ми се въртеше само една мисъл — да намеря татко и да се приберем у дома. При мама.

Изпълях от дупката и инстинктивно усетих, че наблизо има някой. Очите ми бяха пълни със сълзи и отначало едва виждах снега, но после съзрях някаква тъмна фигура, която се втурна към мен, и помислих, че това е баща ми. Само че не беше той. В комиксите, когато ударят някого по главата, винаги рисуват звездички. Точно това видях и аз, ярки звезди на фона на белия сняг, и разбрах, че съм бил ударен, но не почувствах нищо. Татко казва, че е от шока.

И аз не знам как така не паднах, но успях да се задържа на крака. Всичко се завъртя пред очите ми и се размаза. Изпуснах сака, той се отвори и изведнъж видях съвсем ясно разпилените в снега вестници — черното мастило върху белите страници. После върху хартията блисна нещо червено. Знаете ли онази стара гатанка? Кое е черно-бяло и четем изцяло? Вестникът. Само че в случая можеше да се изтълкува по-различно. Червеното^[1] беше кръвта, която течеше от главата ми. Обърнах се, за да избягам и тогава сянката ме сграбчи за ръката.

Въпреки воя на вятъра, чух прашенето съвсем ясно — такъв звук издава подпалката, когато баща ми я счупи на две с коляното си, преди да я хвърли в камината. Така изпраця и собствената ми ръка, защото неясната фигура я бе извила рязко назад, почти на височината на рамото ми. В следващия миг лежах по гръб в снега с отворена уста, а до мен бе коленичил господин Бланчард с вдигнат за удар чук.

Отметнах настрани глава и чукът профуча край нея, като одра парче от скалпа ми. Ритнах възрастния мъж и вторият удар ме улучи в ключицата. Изкрещях. Чукът се спусна още веднъж, този път се целеше между очите ми.

И тогава някой сграбчи ръката на господин Бланчард. Преди да изпъля настрани, видях как баща ми измъква чука от пръстите на стареца и го захвърля надалеч, после го изправя рязко на крака и започва да му крещи неща, които не бях чувал преди от устата му. Имам предвид разни ужасни думи, за които не искам да се сещам и няма да повтарям. После татко започна да разтърсва господин

Бланчард, така че главата му се люшкаше напред-назад и това е последното, което си спомням. Когато отворих очи, вече се намирах тук, в болницата, с превързана глава, подпухнал нос, подута устна и гипсирана ръка.

Баща ми се опита да ми обясни. Мисля, че разбрах, но не съм съвсем сигурен. Съпругата на господин Бланчард била умряла преди три месеца. Аз си мислех, че е жива, но явно съм грешал. Двамата с жена му никога не били имали деца и господин Бланчард се чувствал толкова самотен без нея, че искал да има в къщата си някой, за когото да се грижи, например син. Първото момче, което отнесъл у дома си — онова вестникарче от Гренит Фолс, — отвялякъл, когато преди два месеца отишъл на посещение при сестрата на жена си. После поискал да има още един син и още един и отвялякъл двете момчета от нашия град. Направил го, когато валяло сняг, за да прикрие следите си. Още ми прилошава, като си помисля как, след като осъзнавал, че момчетата са мъртви, той ги отнасял в гаража си, нареждал ги в ъгъла и ги покривал с парче брезент, сякаш били „наръч дърва“, както се изрази един репортер. Било студено и телата замръзнали. В противен случай гаражът щял да се размирише като онази къща, за която ви разказах. Сега се питам дали, когато виждах господин Бланчард да риде на масата, той е плачел за жена си или защото е разбирал какво прави, но не е можел да се спре. Донякъде го съжалявам, но от друга страна, непрекъснато си мисля за онези изчезнали момчета и колко уплашени трябва да са били, когато старецът ги е нападал в бурята, и как беше коленичил до мен с вдигнат за удар чук. Струва ми се, че няма да забравя това цял живот. В началото ви казах, че тази сутрин сестрите ме събудиха рано, по времето, по което майка ми ме буди да тръгвам на обиколката си. Признавам, че излъгах. Не ме събудиха сестрите. Събудих се сам, с писък, защото сънувах спускащия се над главата ми чук и кръвта по вестниците ми. Сестрите дотичаха в стаята и оттогава не се отделят от мен нито за миг. Мама и татко също са тук, казват, че и ключицата ми е счупена, но от всичко най-много ме боли ръката.

От „Гъзет“ изпратиха при мен Шерън, но съм сигурен, че тя щеше да дойде да ме види и без поръчението на шефа си. Не знам защо записва в тефтера си всичко, което ви разказвам, при положение че касетофонът ѝ е включен на запис. Трябва да видите как се усмихва, докато говоря за нея. Казва, че ще публикува историята ми във

вестника и че шефът ѝ ще ми плати за това. Парите няма да са ми излишни, защото докторът ме предупреди, че за известно време няма да мога да разнасям вестници. Въпреки всичко, което се случи, когато се оправя, смятам да тръгна пак по маршрута си. В края на краищата вече се разбра защо са изчезнали онези момчета, пък и не може да има толкова много лоши хора, като господин Бланчард, макар баща ми да твърди, че вече започва да се чуди. Току-що бил прочел във вестника за едно момиче-куриер от Ешвил, което някой се опитал да набути в колата си. Накъде е тръгнал този свят, щом дори децата, които разнасят вестници, не могат да се чувстват в безопасност? Татко смята, че скоро никой няма да иска да излиза от дома си.

Няма значение. Предупредих Шерън, че няма да говоря дълго. Вече ми се доспива, пък и не вярвам, че „Гъзет“ ще публикува всичко това, ала тя твърди, че историята ми е изключителна и може да я откупят и други вестници. Мама казва, че се надява да не се възгордея сега, когато съм известен, но аз не се чувствам такъв. Чувствам се зле. Все пак се надявам, че абонатите ми ще се радват да прочетат моя разказ, защото аз ги харесвам. И дано не са забравили за обещаните бакшиши, защото има нова видеоигра, която искам да си купя. Баща ми влезе в стаята и чу последните ми думи. Пак повтори, че съм роден бизнесмен и че когато порасна, сигурно ще гласувам за републиканците. Все още не съм разбрал какви са тези републиканци, но в главата ми се върти една мисъл. В квартала има няколко нови семейства. Ако отида да поговоря с тях и им покажа бинтованата си глава и гипсираната си ръка, може би ще успея да ги убедя да се абонират за вестника. В момента тече ново състезание. Хлапето, което се сдобие с най-много нови клиенти, цяла година ще ходи безплатно на кино. Остава да прибавят и безплатни пуканки.

---

[1] Игра на думи — на англ. език думите „чета“ и „червено“ се произнасят по един и същи начин, но се пишат различно — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.